

พฤติกรรมกรรการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนซึ่งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

PREVENTIVE BEHAVIORS OF DENGUE HEMORRHAGIC FEVER AMONG PEOPLE IN PHRA NAKHON  
SI AYUTTHAYA MUNICIPALITY OF PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE, THAILAND

ดวงพร อัสวราชันย์ 5637287 ADPM/M

สม.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : บุญยง เกี่ยวการคำ, Ph.D., จิราพร ชมพิกุล, Ph.D.

#### บทคัดย่อ

ไข้เลือดออกยังคงเป็นปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะประเทศไทย  
ทั้งที่มีการควบคุมโรคเป็นเวลานานยังคงมีอุบัติการณ์ของโรคไข้เลือดออกสูงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยนี้  
เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวางเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต  
เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาซึ่งอายุ 18 ปีขึ้นไปกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 492 ราย ซึ่งสามารถอ่านออกเขียนได้และตอบ  
แบบสอบถามเอง เมื่อเดือน กรกฎาคม พศ.2557 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยการ  
ใช้การทดสอบแบบไคกำลังสอง ( Chi -square Test ) และการวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติก

( Multiple logistic regression)

ได้รับแบบสอบถามคืน 422 ฉบับ (ร้อยละ 85.8) พบว่าร้อยละ 25 ของผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรม  
ที่ดีในการป้องกันโรคไข้เลือดออก ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรการป้องกันโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วย การรับรู้ถึง  
ประโยชน์และการรับรู้ถึงอุปสรรคในการป้องกันโรค ร่วมกับการมีทรายอะเบทพร้อมใช้ในครัวเรือน ส่วนปัจจัยทาง  
สังคมและเศรษฐกิจ ระดับความรู้เกี่ยวกับโรค การรับรู้ถึงความเสี่ยงในการเกิดโรค การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค  
การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรคจากบุคลากรสาธารณสุข จากสื่อสาธารณะ และประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก  
ของคนในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมกรรการป้องกันโรคไข้เลือดออกในการศึกษานี้พบว่าเมื่อปรับด้วยอิทธิพลของ  
ตัวแปรอื่นๆการมีทรายอะเบท พร้อมใช้ในครัวเรือน ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ดีในการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้  
มากกว่ากลุ่มที่ไม่มีทรายอะเบทพร้อมใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Adj OR = 2.89, 95% CI = 1.22-6.86) ควรมีการ  
สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกแก่ประชาชนโดยผ่านสื่อสาธารณะ และ บุคลากรสาธารณสุขเพื่อ  
ส่งเสริมให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับโรค การรับรู้ความเสี่ยงในการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์  
ในการป้องกันโรคส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขอุปสรรคในการป้องกันโรค และควรมีช่องทางต่างๆที่กระตุ้นให้เกิด  
พฤติกรรมกรรการป้องกันโรคเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยความร่วมมือของชุมชนและองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ควรมีการ  
สนับสนุนให้มีทรายอะเบทพร้อมใช้ในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง โดยองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น